

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 29 stycznia 2020 r.

DIH-1.709.85.2019.Agł

DECYZJA DIH-1/5/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1668, z późn. zm.), po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy I. S.-Z., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Bezglutek I. S.-Z. w Katowicach, od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 16 września 2019 r. (nr akt sprawy: KŻ.8361.73.2019/70DEC/19), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2178), dwie kary pieniężne w wysokościach:

- I. 1000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej partii produktu, tj. mąki owsianej bezglutenowej (art. 40a ust. 1 pkt 4 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych);
- II. 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej partii produktu, tj. płatków owsianych błyskawicznych (art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych);

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

- I. utrzymuje w mocy decyzję w części punktu pierwszego oraz
- II. uchyla zaskarżoną decyzję w części punktu drugiego i na podstawie art. 40a ust. 5c ww. ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy I. S.-Z., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Bezglutek I. S.-Z. w Katowicach, z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej partii produktu, tj. płatków owsianych błyskawicznych.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 2-5 lipca 2019 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwanego dalej „Śląskim WIIH”, w „Sklepie Bezglutek” mieszczącym się w Katowicach przy ul. [...], należącym do przedsiębiorcy I. S.-Z., prowadzącego działalność gospodarczą pod

nazwą Sklep Bezglutek I. S.-Z. w Katowicach, zwanego dalej również „stroną”, zakwestionowano dwie partie produktów o łącznej wartości 80,40 zł, tj.:

- 1) mąki owsianej bezglutenowej o masie netto 400 g, oznaczonej datą minimalnej trwałości „27.02.2020” i numerem partii „E040619”, produkcji: Denver Food Sp. z o.o. Sp. k., ul. [...] Reda, zwanej dalej „mąką owsianą” – w ilości 6 opakowań o łącznej wartości 44,40 zł (7,40 zł/op.), z uwagi na podanie na opakowaniu produktu informacji „kraj pochodzenia: Polska”, podczas gdy w okazanym w toku kontroli atęcie jakościowym nr 2196/2019, dotyczącym dostawy ocenianej mąki z 28 maja 2019 r., wystawionym dla ww. producenta przez Młyn Niedźwiady w Kaliszu, podano informację „kraj pochodzenia surowca: Niemcy” i „kraj wyprodukowania: Polska”. Taki sposób oznakowania produktu, zdaniem Śląskiego WIIH, wprowadzał konsumentów w błąd co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego kraju lub miejsca pochodzenia, co stanowiło naruszenie przepisów art. 7 ust. 1 lit. a) i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”;
- 2) płatków owsianych błyskawicznych o masie netto 350 g, produktu bezglutenowego, oznaczonego datą minimalnej trwałości „15.09.2020” i numerem partii „212”, produkcji Zakładu Piekarniczo-Cukierniczego Glutenex Sp. z o.o., Sady, ul. [...] Tarnowo Podgórne, zwanych dalej „płatkami owsianymi” – w ilości 5 opakowań o łącznej wartości 36,00 zł (7,20 zł/op.), z uwagi na niewłaściwą prezentację produktu na stronie internetowej www.sklepbezglutek.pl, tj.:
  - brak podania warunków przechowywania, które producent deklarował na opakowaniu produktu, co stanowiło naruszenie przepisów: art. 9 ust. 1 lit. g) w związku z art. 14 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011;
  - brak podania sposobu przygotowania (instrukcji użycia), które producent deklarował na opakowaniu produktu, co stanowiło naruszenie przepisów: art. 9 ust. 1 lit. j) w związku z art. 14 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Z oświadczenia strony z 4 lipca 2019 r. wynika, że w toku kontroli skorygowano kraj pochodzenia na opakowaniach mąki owsianej, zgodnie z okazanym atestem jakościowym, otrzymanym od producenta Denver Food Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Redzie, a także uzupełniono brakujące dane na stronie internetowej sklepu. Strona potwierdziła, że brakujące dane dotyczące warunków przechowywania i sposobu przygotowania nie były przekazywane konsumentom na stronie internetowej.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z 5 lipca 2019 r. (nr akt kontroli: KŻ.8361.73.2019), a także na dołączonej do niego dokumentacji fotograficznej i wydrukach ze strony internetowej sklepu.

Na podstawie powyższych ustaleń, Śląski WIIH stwierdził, że:

- 1) jedna ww. partia mąki owsianej była zafałszowana, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c) ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2178), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, z uwagi na

podanie na opakowaniu produktu nieprawdziwej informacji o kraju pochodzenia, co w istotny sposób naruszało interesy konsumentów;

- 2) jedna ww. partia płatków owsianych nie odpowiadała jakości handlowej, z uwagi na niewłaściwą prezentację produktu na stronie internetowej sklepu, tj. brak podania warunków przechowywania i sposobu przygotowania (instrukcji użycia), które producent deklarował na opakowaniu produktu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 16 sierpnia 2019 r., Śląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę I. S.-Z., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Bezglutek I. S.-Z. w Katowicach, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kar pieniężnych, na podstawie:

- 1) art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej ww. partii mąki owsianej,
  - 2) art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii płatków owsianych,
- informując jednocześnie o przysługującym mu prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Ponadto, w piśmie tym wezwał stronę do przedłożenia informacji o wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2018.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i stosowne wyjaśnienia złożyła w piśmie z 21 sierpnia 2019 r. Strona podniosła, że zakwestionowana mąka została zakupiona od polskiego dystrybutora i była wyprodukowana w Polsce, stąd też przyjęto, iż kraj pochodzenia to Polska. Jej zdaniem, nie podano nieprawdy o kraju pochodzenia surowca, ani też nie było jej intencją wprowadzanie konsumentów w błąd co do kraju pochodzenia. Strona uważa, iż podanie Polski jako kraju pochodzenia nie wyczerpuje znamion wprowadzenia do obrotu produktu zafałszowanego. Ponadto wyjaśniła, że warunki przechowywania i sposób przygotowania zakwestionowanych płatków były podane na etykiecie produktu, widocznej na zdjęciu znajdującym się na stronie internetowej sklepu, oraz że niedopatrzaniem z jej strony było umieszczenie tego zdjęcia w jakości niewystarczającej do odczytania jego treści. Tym niemniej zapewniła, że wprowadziła procedury, które powinny ograniczyć podobne zdarzenia w przyszłości. Zaznaczyła, że przedmiotem, który kupuje klient jest produkt, a nie zdjęcie ze strony internetowej sklepu, przez co produkt, który otrzymuje klient, wraz z etykietą, zawiera wszystkie niezbędne informacje, w tym warunki przechowywania i sposób przygotowania. Na tej podstawie uznała, że nie wprowadziła do obrotu produktów niespełniających wymagań jakości handlowej. Strona przekazała deklarację podatkową za rok 2018 (PIT-36 i PIT/B).

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 16 września 2019 r. (doręczoną stronie w dniu 19 września 2019 r.), Śląski WIIH wymierzył przedsiębiorcy I. S.-Z., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Bezglutek I. S.-Z. w Katowicach dwie kary pieniężne, tj. na podstawie:

- 1) art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w minimalnej wysokości 1000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej ww. partii mąki owsianej;
- 2) art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w minimalnej wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii płatków owsianych.

Pismem z 23 września 2019 r. (nadanym tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji,

wnosząc o anulowanie, bądź zmniejszenie kary pieniężnej, jako zbyt wysokiej (o znaczącym stopniu) i niewspółmiernej do jej dochodów. Odnosząc się do:

- 1) części punktu pierwszego zaskarżonej decyzji, strona podniosła, że zakwestionowana mąka została wyprodukowana przez polskiego producenta, tj. Denver Food Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Redzie, i została zakupiona z polskiej dystrybucji, stąd też przyjęto, iż kraj pochodzenia to Polska. Zaznaczyła, że partie mąki mogą różnić się od siebie krajem pochodzenia surowca i jako przykład podała „Mąkę owsianą bezglutenową”, pochodzącą z innej serii od tego samego producenta, dla której na opakowaniu podano informację „kraj pochodzenia: Wielka Brytania” i dla której krajem pochodzenia surowca była Wielka Brytania. Strona uważa, że organ pierwszej instancji opiera zarzut wprowadzenia do obrotu produktu zafałszowanego na twierdzeniu „między innymi”, co w jej ocenie jasno wskazuje, że okazany atest jakościowy wymienia inne kraje, w tym m.in. Polskę. Strona nie zgodziła się z twierdzeniem Śląskiego WIIH, iż *„fakt pochodzenia surowca z Niemiec przesądza o tym, że kraj pochodzenia produktu to Niemcy”* i uznała, że jest to dla niej krzywdząca interpretacja. Jej zdaniem, podanie Polski jako kraju pochodzenia nie spełnia znamion wprowadzenia do obrotu produktu zafałszowanego;
- 2) części punktu drugiego zaskarżonej decyzji, strona wyjaśniła, że wszystkie produkty zamieszczone na stronie internetowej sklepu zawierają (oprócz opisu składu, gramatury, wartości odżywczej, a co najważniejsze – alergenów) także zdjęcia poglądowe. Zwróciła uwagę, że w przypadku zakwestionowanych płatków warunki przechowywania i sposób przygotowania były dostępne na etykiecie produktu, jednakże zdjęcie poglądowe było w jakości niewystarczającej do odczytania jego treści. Nadmieniła, że nie do niej należy ocena, czy przechowywanie produktu w suchym i chłodnym miejscu jest szczególnym sposobem przechowywania, oraz że informacje te, podobnie jak sposób przygotowania, były dostępne na etykiecie produktu, który klient zamawia, a więc w chwili dostawy. Na tej podstawie uznała, że jest to uchybienie o niskim stopniu szkodliwości.

Pismem z 11 października 2019 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, w świetle art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, jednakże w piśmie z dnia 5 listopada 2019 r. poinformowała o zmianie adresu do doręczeń.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Z artykułu tego wynika też, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2); zaś bez uszczerbku dla ust. 2-4, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli:

- dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej (lit. a);
- w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą (lit. b);
- w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej (lit. c).

W myśl art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością; zaś w szczególności, zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności lub pasz, z uwzględnieniem ich kształtu, wyglądu lub opakowania, używanych opakowań, sposobu ułożenia i miejsca wystawienia oraz informacji udostępnionych na ich temat w jakikolwiek sposób, nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

Jak stanowi art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności: co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności, co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (ust. 1 lit. a); a także informacje te muszą być rzetelne, jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumenta (ust. 2). Jednocześnie,

zasady te obowiązują w przypadku podawania dobrowolnych informacji na temat żywności, o czym stanowi art. 36 ust. 2 lit. a) i b) tego rozporządzenia.

W świetle art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, na użytek tego rozporządzenia kraj pochodzenia środka spożywczego odnosi się do pochodzenia środka spożywczego określonego zgodnie z art. 23-26 rozporządzenia (EWG) nr 2913/92, tj. w obecnym stanie prawnym zgodnie z art. 60 i 61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. U. UE L 269 z 10.10.2013 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 952/2013” (ust. 3); zaś miejsce pochodzenia to miejsce, z którego według zamieszczonej informacji pochodzi dana żywność, a które nie stanowi kraju pochodzenia określonego zgodnie z art. 23-26 rozporządzenia (EWG) nr 2913/92; nazwa, firma lub adres podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze umieszczone na etykiecie nie stanowią oznaczenia kraju ani miejsca pochodzenia żywności w rozumieniu niniejszego rozporządzenia (ust. 2 lit g).

Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, wskazanie kraju lub miejsca pochodzenia jest obowiązkowe w przypadku gdy zaniechanie ich wskazania mogłoby wprowadzać w błąd konsumenta co do rzeczywistego kraju lub miejsca pochodzenia środka spożywczego, w szczególności gdyby informacje towarzyszące środkowi spożywczemu lub etykieta jako całość mogły sugerować, że dany środek spożywczy pochodzi z innego kraju lub miejsca (ust. 2 lit. a); zaś jeżeli jest podany kraj lub miejsce pochodzenia danego środka spożywczego i gdy nie jest on taki sam jak kraj lub miejsce pochodzenia jego podstawowego składnika: podaje się również kraj lub miejsce pochodzenia tego podstawowego składnika; lub wskazuje się, że kraj lub miejsce pochodzenia tego podstawowego składnika jest inne niż kraj lub miejsce pochodzenia środka spożywczego. Stosowanie niniejszego ustępu wymaga przyjęcia aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 8 (ust. 3).

W świetle art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, bez uszczerbku dla wymogów informacyjnych określonych w art. 9 w przypadku żywności opakowanej oferowanej do sprzedaży za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość:

- obowiązkowe informacje na temat żywności, z wyjątkiem danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. f), dotyczących daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia, muszą być dostępne przed ostatecznym dokonaniem zakupu i muszą znajdować się w materiałach towarzyszących sprzedaży na odległość lub być dostarczane z użyciem innych właściwych środków wyraźnie określonych przez dany podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze. Kiedy używane są inne właściwe środki, obowiązkowe informacje na temat żywności dostarcza się bez obciążania konsumentów dodatkowymi kosztami przez podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze (lit. a);
- wszystkie obowiązkowe dane szczegółowe muszą być dostępne w momencie dostawy (lit. b).

Wykaz danych szczegółowych, których podanie jest obowiązkowe w przypadku żywności opakowanej, został określony w art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Jak wynika z tego przepisu, do obowiązkowych informacji na temat żywności należą m.in.:

- data minimalnej trwałości lub termin przydatności do spożycia (lit. f)
- wszelkie specjalne warunki przechowywania lub warunki użycia (lit. g);
- instrukcja użycia, w przypadku gdy w razie braku takiej instrukcji odpowiednie użycie danego środka spożywczego byłoby utrudnione (lit. j).

Stosownie do art. 40a ust. 1 ustawy o jakości handlowej, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze:

- nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł (pkt 3);
- zafałszowane podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1000 zł (pkt 4).

Ustalając wysokość kar pieniężnych, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W świetle art. 40a ust. 5c tej ustawy, w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia tych kar.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH stwierdzono, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty, w tym:

- 1) jedna ww. partia mąki owsianej była zafałszowana, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c) ustawy o jakości handlowej, z uwagi na podanie na opakowaniu produktu nieprawdziwej informacji o kraju pochodzenia, wprowadzającej konsumentów w błąd oraz godzącej istotnie w ich interesy – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w minimalnej wysokości 1000 zł;
- 2) jedna ww. partia płatków owsianych nie odpowiadała jakości handlowej, z uwagi na niewłaściwą prezentację produktu na stronie internetowej sklepu, tj. brak podania warunków przechowywania i sposobu przygotowania (instrukcji użycia), które producent deklarował na opakowaniu produktu – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w minimalnej wysokości 500 zł.

Tym samym, Śląski WIIH w drodze decyzji z dnia 16 września 2019 r. wymierzył powyższe kary pieniężne kontrolowanemu przedsiębiorcy I. S.-Z., prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Bezglutek I. S.-Z. w Katowicach, która wprowadziła do obrotu zakwestionowane w powyższym zakresie dwie ww. partie produktów, uznane za nieodpowiadające jakości handlowej, w tym jedną za zafałszowaną.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona wniosła o anulowanie, bądź zmniejszenie kary pieniężnej, jako zbyt wysokiej i niewspółmiernej do jej dochodów. Strona zaskarżyła przedmiotową decyzję w całości. Odnosząc się do:

- 1) części punktu pierwszego zaskarżonej decyzji, strona podniosła, że zakwestionowana mąka została wyprodukowana przez polskiego producenta, tj. Denver Food Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Redzie i została zakupiona z polskiej dystrybucji, stąd też przyjęto, iż kraj pochodzenia to Polska. Zaznaczyła, że partie mąki mogą różnić się od siebie krajem

pochodzenia surowca i jako przykład podała „Mąkę owsianą bezglutenową”, pochodzącą z innej serii od tego samego producenta, dla której na opakowaniu podano informację „kraj pochodzenia: Wielka Brytania” i dla której krajem pochodzenia surowca była Wielka Brytania. Strona uważa, że organ pierwszej instancji opiera zarzut wprowadzenia do obrotu produktu zafałszowanego na twierdzeniu „między innymi”, co w jej ocenie jasno wskazuje, że okazany atest jakościowy wymienia inne kraje, w tym m.in. Polskę. Strona nie zgodziła się z twierdzeniem Śląskiego WIIH, iż „*fakt pochodzenia surowca z Niemiec przesądza o tym, że kraj pochodzenia produktu to Niemcy*” i uznała, że jest to dla niej krzywdząca interpretacja. Jej zdaniem, podanie Polski jako kraju pochodzenia nie spełnia znamion wprowadzenia do obrotu produktu zafałszowanego;

- 2) części punktu drugiego zaskarżonej decyzji, strona wyjaśniła, że wszystkie produkty zamieszczone na stronie internetowej sklepu zawierają (oprócz opisu składu, gramatury, wartości odżywczej, a co najważniejsze – alergenów) także zdjęcia poglądowe. Zwróciła uwagę, że w przypadku zakwestionowanych płatków warunki przechowywania i sposób przygotowania były dostępne na etykiecie produktu, jednakże zdjęcie poglądowe było w jakości niewystarczającej do odczytania jego treści. Nadmieniła, że nie do niej należy ocena, czy przechowywanie produktu w suchym i chłodnym miejscu jest szczególnym sposobem przechowywania, oraz że informacje te, podobnie jak sposób przygotowania, były dostępne na etykiecie produktu, który klient zamawia, a więc w chwili dostawy. Na tej podstawie uznała, że jest to uchybienie o niskim stopniu szkodliwości.

Ad. 1

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów strony dotyczących części punktu pierwszego zaskarżonej decyzji w sprawie wymierzenia stronie kary pieniężnej w minimalnej wysokości 1000 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej ww. partii mąki owsianej, a w szczególności do wątpliwości strony co do słuszności uznania przedmiotowej mąki za produkt zafałszowany, Prezes UOKiK stwierdził, że są one bezzasadne.

Stosownie do art. 3 ustawy o jakości handlowej, pod pojęciem jakości handlowej należy rozumieć m.in. wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi (pkt 5); zaś pod pojęciem zafałszowania artykułu rolno-spożywczego należy rozumieć m.in. wprowadzenie zmian, w tym zmian dotyczących oznakowania, mających na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów finalnych, w szczególności jeżeli w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane m.in. w zakresie pochodzenia (pkt 10 lit. c). Oznakowanie jest zatem elementem jakości handlowej i w zależności od stwierdzonych nieprawidłowości można mówić o zafałszowaniu lub niewłaściwej jakości handlowej produktu (bez znamion zafałszowania).

Jak wynika z akt sprawy, a w szczególności z protokołu kontroli, który strona przyjęła bez zastrzeżeń, wprowadzoną do obrotu przedmiotową mąkę zakwestionowano, z uwagi na podanie w jej oznakowaniu nieprawdziwej informacji o kraju pochodzenia, tj. na opakowaniu produktu podano informację „kraj pochodzenia: Polska”, podczas gdy faktycznie – zgodnie z okazanym atestem jakościowym nr 2196/2019, dotyczącym dostawy ocenianej mąki z 28 maja 2019 r., wystawionym przez Młyn Niedźwiady w Kaliszu dla producenta Denver Food Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Redzie – mąka ta pochodziła z Niemiec, gdyż surowiec do jej produkcji (płatki owsiane bezglutenowe) pochodził z Niemiec, zaś w Polsce miało miejsce

jedynie zmielenie surowca i zapakowanie w opakowania zbiorcze (25 kg) lub przepakowanie w opakowania jednostkowe (400 g). Co do zasady, w przypadku mąki przepisy prawa nie wymagają podania kraju pochodzenia. Deklaracja „kraj pochodzenia: Polska” została więc umieszczona na opakowaniu produktu na zasadzie dobrowolności, stąd też powinna spełniać wymagania określone w art. 7 ust. 1 lit. a) i ust. 2 w związku z art. 36 ust. 2 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, tj. nie mogła wprowadzać konsumentów w błąd co do kraju lub miejsca pochodzenia, ani być niejednoznaczna, ani dezorientować konsumenta.

W świetle art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, na użytek tego rozporządzenia kraj pochodzenia środka spożywczego odnosi się do pochodzenia środka spożywczego określonego zgodnie z art. 23-26 rozporządzenia (EWG) nr 2913/92, tj. w obecnym stanie prawnym zgodnie z art. 60 i 61 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 (ust. 3); zaś miejsce pochodzenia to miejsce, z którego według zamieszczonej informacji pochodzi dana żywność, a które nie stanowi kraju pochodzenia; nazwa, firma lub adres podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze umieszczone na etykiecie nie stanowią oznaczenia kraju ani miejsca pochodzenia żywności w rozumieniu niniejszego rozporządzenia (ust. 2 lit g).

Przepis art. 60 rozporządzenia (UE) 952/2013 stanowi, że towar całkowicie uzyskany w danym kraju lub na danym terytorium uznawany jest za pochodzący z tego kraju lub terytorium (ust. 1); zaś towar, w produkcję którego zaangażowane są więcej niż jeden kraj lub więcej niż jedno terytorium, uznaje się za pochodzący z kraju lub terytorium, w którym towar ten został poddany ostatniemu istotnemu, ekonomicznie uzasadnionemu przetwarzaniu lub obróbce, w przedsiębiorstwie przystosowanym do tego celu, co spowodowało wytworzenie nowego produktu lub stanowiło istotny etap wytwarzania (ust. 2).

Prezes UOKiK stwierdził, że w świetle powyższego, oznakowanie komunikatem „kraj pochodzenia: Polska” w przypadku jednej ww. partii mąki owsianej, wprowadzonej do obrotu przez stronę, należało uznać za nieprawidłowe i niezgodne z prawdą, gdyż mąka ta została otrzymana we wskazanym konsumentom kraju jedynie poprzez zmielenie surowca (płatków owsianych bezglutenowych) i zapakowanie (lub przepakowanie). Nie były to etapy produkcji, które spowodowały wytworzenie nowego produktu lub stanowiły istotne etapy wytwarzania. Sam surowiec stosowany do produkcji mąki pochodził z Niemiec, a więc tam miały miejsce istotne etapy wytwarzania. W okazanym przez stronę w toku kontroli atęcie jakościowym podano następujące informacje o mące: „kraj wyprodukowania: Polska” i „kraj pochodzenia surowca: Niemcy”. Taka interpretacja przepisów w zakresie znakowania krajem pochodzenia odpowiada również sytuacji, którą strona opisała w odwołaniu na przykładzie innej mąki, pochodzącej od tego samego producenta, dla której na opakowaniu podano informację „kraj pochodzenia: Wielka Brytania”, gdyż krajem pochodzenia surowca była Wielka Brytania.

W niniejszej sprawie, zdaniem Prezesa UOKiK, wprowadzenie do obrotu przez stronę przedmiotowej mąki, dla której na opakowaniu podano niezgodne z prawdą dane na temat kraju pochodzenia, było zafałszowaniem, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c) ustawy o jakości handlowej. Powyższe wprowadzało konsumentów w błąd oraz w sposób istotny naruszało ich interesy, gdyż otrzymywali oni produkty pochodzące z innego kraju niż wskazywała na to deklaracja zawarta na opakowaniu produktu, a więc pozbawieni byli oni także możliwości dokonania świadomego wyboru produktu.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że ustalenia kontroli, stanowiące podstawę do zakwestionowania jednej ww. partii mąki owsianej i uznania jej za produkt zafałszowany, odpowiadają prawdzie. Tym samym, argumenty strony zawarte w odwołaniu, jak również

w piśmie z 21 sierpnia 2019 r., że w tym przypadku podanie Polski jako kraju pochodzenia nie wyczerpuje znamion wprowadzenia do obrotu produktu zafałszowanego, są chybione.

Należy podkreślić, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych jest przesłanką wystarczającą do nałożenia stosownej kary, która jest karą administracyjną. Nie ma przy tym znaczenia, czy stwierdzone nieprawidłowości powstały w wyniku celowego działania, czy też nie, gdyż nie jest to przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary w ogóle (por. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia: 16 września 2016 r. sygn. akt VI SA/Wa 741/16 i 10 marca 2015 r. VI SA/Wa 2214/14; a także wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia: 31 października 2014 r. sygn. akt 1304/13 i 6 lutego 2014 r. sygn. akt II GSK 1654/12). Zatem, sam fakt wymierzenia kary na podstawie tego przepisu nie jest uzależniony od stwierdzenia winy po stronie podmiotu, który wprowadził do obrotu produkt o niewłaściwej jakości handlowej, w tym zafałszowany.

Strona jako profesjonalista na rynku miała obowiązek znać i stosować obowiązujące przepisy prawa związane z wykonywaną przez nią działalnością, w tym przepisy o jakości handlowej środków spożywczych. Była ona obciążona obowiązkiem wprowadzania do obrotu produktów odpowiadających jakości handlowej, w tym bez cech zafałszowania. Znamionem jest fakt, że zakwestionowana mąka nie spełniała wymagań jakości handlowej w stopniu wskazującym na jej zafałszowanie i stwierdzone nieprawidłowości były możliwe do wykrycia przez stronę przy dochowaniu należytej staranności. Strona była bowiem w posiadaniu atestu jakościowego, na podstawie którego można było ustalić, skąd pochodzi mąka. Strona ponosi więc odpowiedzialność za popełnienie deliktu administracyjnego.

W niniejszej sprawie, strona, wskazaną w części punktu pierwszego decyzji organu pierwszej instancji przedmiotową mąkę, posiadała w celach sprzedaży, a więc wprowadziła do obrotu, w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 (przywołanego także w art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej), co skutkowało wymierzeniem jej kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy. Śląski WIIH był uprawniony do wymierzenia stronie kary pieniężnej w granicach przewidzianych ustawowo, tj. od 1000 zł do [...] zł, gdzie górna jej granica stanowi 10 % przychodu strony za rok 2018. Stronie wymierzono karę pieniężną w minimalnej wysokości 1000 zł, która stanowi tylko [...] % maksymalnej kary, jaką można było nałożyć na stronę. Trudno zatem zgodzić się z argumentem strony zawartym w odwołaniu, że nałożona na nią kara minimalna jest zbyt wysoka.

Prezes UOKiK podtrzymał i w całości podzielił ocenę wszystkich pięciu przesłanek wymierzenia powyższej kary pieniężnej, tj. stopnia szkodliwości czynu, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkości jej obrotów i przychodu (a nie dochodu) za rok 2018 oraz wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, której dokonał Śląski WIIH, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej. Zdaniem Prezesa UOKiK, wynik tej oceny nie dawał podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej w myśl art. 40a ust. 5c tej ustawy, czy też – jak to ujęła strona w odwołaniu – jej anulowania. W niniejszej sprawie, z uwagi na niewątpliwie mające miejsce istotne naruszenie interesów konsumentów, nie można było uznać, że stopień szkodliwości czynu i zakres naruszenia jest niski czy niewielki, a taki jedynie mógłby być warunkiem do ewentualnego zastosowania przepisu o odstąpieniu od wymierzenia tej kary. Dochody, na

które strona powołuje się w odwołaniu, nie stanowią przesłanki ustawowej, która mogłaby mieć wpływ na wymiar kary pieniężnej, a tym bardziej na odstąpienie od jej wymierzenia.

Należy zaznaczyć, że stronie wymierzono karę minimalną, zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 40a ust. 1 pkt 4 i ust. 5 ustawy o jakości handlowej, a także według zasad określonych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w świetle których kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne tylko produkty odpowiadające jakości handlowej, w tym bez cech zafałszowania, a także będzie ona najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Ponadto, spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności w zakresie zapewnienia pełnej i rzetelnej informacji o kraju pochodzenia wprowadzanej do obrotu mąki owsianej.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

W świetle powyższego, Prezes UOKiK uznał, że zaskarżoną decyzję w części punktu pierwszego należy utrzymać w mocy.

Ad. 2

Odnosząc się w dalszej kolejności do zarzutów strony dotyczących części punktu drugiego zaskarżonej decyzji w sprawie wymierzenia stronie kary pieniężnej w minimalnej wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii płatków owsianych, Prezes UOKiK zauważa, że strona nie kwestionowała ustaleń kontroli i stanowiska organu pierwszej instancji w zakresie uznania przedmiotowych płatków za niezgodne z wymaganiami jakości handlowej, z uwagi na niewłaściwą prezentację produktu na stronie internetowej sklepu, tj. niepodanie warunków przechowywania i sposobu przygotowania (instrukcji użycia), które producent deklarował na opakowaniu produktu. Tym niemniej, strona uznała, że jest to uchybienie o niskim stopniu szkodliwości, gdyż brakujące informacje były dostępne na etykiecie produktu, który klient zamawia, a więc w chwili dostawy.

Należy zauważyć, że wymagania w zakresie udostępniania konsumentom informacji na temat żywności opakowanej oferowanej do sprzedaży na odległość, np. za pośrednictwem strony internetowej sklepu, zostały określone art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Jak wynika z tego przepisu, przy sprzedaży na odległość, obowiązkowe informacje na temat żywności, a więc określone m.in. w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, dotyczące wszelkich specjalnych warunków przechowywania lub warunków użycia (lit. g) i instrukcji użycia, w przypadku gdy w razie braku takiej instrukcji odpowiednie użycie danego produktu byłoby utrudnione (lit. j), muszą być dostępne zarówno przed ostatecznym dokonaniem zakupu (na tym etapie z wyjątkiem daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia), jak i w chwili dostawy. Podkreślić należy, że w przypadku zakwestionowanych płatków warunki przechowywania i sposobu przygotowania (instrukcji użycia) były podane przez producenta na opakowaniu produktu, a więc informacje te winny być dostępne na stronie internetowej sklepu przed ostatecznym dokonaniem zakupu. Tymczasem, jak wynika z ustaleń kontroli, na stronie internetowej sklepu nie podano tych informacji. Fakt ten potwierdziła również strona, wyjaśniając w odwołaniu, jak również w piśmie z 21 sierpnia 2019 r., że informacje te były

podane na etykiecie produktu, widocznej na zdjęciu znajdującym się na stronie internetowej sklepu, jednakże zdjęcie to było umieszczone w jakości niewystarczającej do odczytania jego treści m.in. w zakresie warunków przechowywania i sposobu przygotowania.

Należy zaznaczyć, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie prawa żywnościowego. Cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialności obiektywną za naruszenie przepisów prawa. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 października 2010 r. sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez podmiot nałożonych prawem obowiązków. Odpowiedzialność obiektywna jest więc niezależna od winy. Mając na uwadze charakter tej odpowiedzialności, bez znaczenia są okoliczności, w wyniku których strona dopuściła się nieprawidłowości (np. okoliczność, że powstały one w wyniku niedopatrzienia), gdyż karę pieniężną wymierza się za samo stwierdzenie nieprawidłowości.

W niniejszej sprawie, strona, wskazane w części punktu drugiego decyzji organu pierwszej instancji przedmiotowe płatki o niewłaściwej jakości handlowej, posiadała w celach sprzedaży, a więc wprowadziła je do obrotu, co skutkowało wymierzeniem jej kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Śląski WIIH był uprawniony do wymierzenia stronie kary pieniężnej w granicach przewidzianych tym przepisem, tj. do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii płatków owsianych w ilości 5 opakowań o łącznej wartości 36,00 zł (7,20 zł/op.), nie niższej jednak niż 500 zł. Za korzyść majątkową organ pierwszej instancji właściwie przyjął wartość zakwestionowanego produktu, według stanu na dzień kontroli, tj. kwotę 36,00 zł (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11 i 23 kwietnia 2013 r. sygn. II GSK 247/12). Tym samym, górna granica kary ustalona zgodnie z tym przepisem, wynosiła 180,00 zł (5 x 36,00 zł). Wymierzona stronie kara pieniężna nie mogła być jednak niższa niż 500 zł. Odrębną kwestią pozostaje ustalenie, czy w zaistniałym stanie faktycznym, mając na uwadze przepisy art. 40a ust. 5 i 5c ustawy o jakości handlowej, należało stronie wymierzyć sankcję, do której to kwestii Prezes UOKiK odniósł się poniżej.

Jak stanowi art. 40a ustawy o jakości handlowej, ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych (ust. 5); w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu można odstąpić od wymierzenia danej kary (ust. 5c). Z powyższego wynika, że odstąpienie od wymierzania kary pieniężnej może nastąpić tylko w przypadku stwierdzenia: niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności strony. Są to ustawowe kryteria, których zaistnienie daje organowi Inspekcji Handlowej możliwość odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej. Może on (fakultatywnie) odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej. Taka decyzja zależy od uznania organu Inspekcji Handlowej.

Analizując prawidłowość uwzględniania przez organ pierwszej instancji przesłanek określonych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, w związku z wymierzeniem stronie powyższej kary pieniężnej, na podstawie zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, Prezes UOKiK stwierdził, że dwie z pięciu przesłanek, tj. stopień szkodliwości czynu i zakres naruszenia, niesłusznie zostały ocenione na poziomie wyższym niż znikomy. Bez wątpienia, przedmiotowe płatki nie odpowiadały jakości handlowej określonej w przepisach art. 9 ust. 1 lit. g) i j) w związku z art. 14 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, z uwagi na niewłaściwą prezentację produktu na stronie internetowej sklepu, tj. brak podania warunków przechowywania i sposobu przygotowania (instrukcji użycia), które producent deklarował na opakowaniu produktu. Tym niemniej, przy ocenie tych przesłanek Prezes UOKiK zauważył, że w przypadku płatków owsianych warunki przechowywania i sposób przygotowania nie mogły mieć istotnego znaczenia przy podejmowaniu decyzji o zakupie produktu, gdyż informacje te znajdowały się na opakowaniu produktu, a ponadto warunki przechowywania tego typu produktów nie wpływają w sposób znaczący na ich jakość, także sposób przygotowania (instrukcji użycia) zależy od upodobań konsumentów i może być wieloraki. Niepodanie tych informacji na stronie internetowej sklepu, a przez to brak dostępu do nich przed ostatecznym dokonaniem zakupu, nie mogło zatem godzić istotnie w interesy konsumentów. Podkreślić należy, że brakujące informacje były podane na opakowaniu produktu, a więc konsument miał możliwość zapoznania się z nimi przynajmniej w chwili dostawy, na co słusznie zwróciła uwagę również strona. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, stopień szkodliwości czynu i zakres naruszenia należało uznać odmiennie od Śląskiego WIIH za znikomy. Prezes UOKiK przychylił się natomiast w pełni do oceny trzech pozostałych przesłanek, tj. dotychczasowej działalności strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2018 oraz wartości kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, której dokonał Śląski WIIH.

W związku z powyższym, mając na względzie treść art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej oraz reguły proporcjonalności wskazanej w art. 17 ust. 2 *in fine* rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w kontekście dokonanej przez Prezesa UOKiK odmiennej oceny dwóch z pięciu przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, tj. stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia, należy uznać, że odstępienie od wymierzenia stronie powyższej kary pieniężnej jest zasadne. Należy przy tym uwzględnić, że strona została prawidłowo pouczone o obowiązujących przepisach prawa i poinformowana o stwierdzonych nieprawidłowościach, zarówno w toku postępowania kontrolnego (według protokołu kontroli z 5 lipca 2019 r.), jak i w toku postępowania administracyjnego prowadzonego przed organem pierwszej instancji (według zawiadomienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania z 16 sierpnia 2019 r. oraz zaskarżonej decyzji w części punktu drugiego), a więc cel zapobiegawczy i prewencyjny tego postępowania został osiągnięty.

Zdaniem Prezesa UOKiK, podjęte działania będą wystarczającym ostrzeżeniem dla strony, aby nie dopuścić do powstania podobnych nieprawidłowości w przyszłości, a więc odniosą zamierzony skutek.

W świetle powyższego, Prezes UOKiK uznał, że zaskarżoną decyzję w części punktu drugiego należy uchylić i na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej, odstąpić od wymierzenia stronie kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii płatków owsianych.

Niezależnie od powyższego Prezes UOKiK wyjaśnia, że odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej jest uprawnieniem organu Inspekcji Handlowej, a nie jego obowiązkiem. Decyzja wydana na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej ma więc charakter uznaniowy, co oznacza, że organ administracji publicznej przy ustalonym stanie faktycznym ma możliwość wyboru negatywnego albo pozytywnego dla strony sposobu rozstrzygnięcia danej sprawy. Może on, ale nie musi, odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej, przy czym nawet stwierdzenie istnienia ustawowych przesłanek nie obliguje go do zastosowania art. 40a ust. 5c tej ustawy. Zatem ustalenie, że istnieją przyczyny, o których mowa w tym przepisie, które uzasadniałyby ewentualne odstąpienie od wymierzenia danej kary, stanowi konieczną przesłankę do rozważenia możliwości jego zastosowania, lecz samo przez się nie stanowi bezwzględnie obowiązku do wydania decyzji pozytywnej dla strony. Stąd też, Śląski WIHI nie był zobligowany do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na mocy art. 40a ust. 5c tej ustawy, co też nie stanowiło ograniczenia do skorzystania z tej możliwości przez Prezesa UOKiK, który wydając niniejszą decyzję w drugiej instancji uwzględnił całokształt sprawy z zachowaniem warunków określonych w tym przepisie.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i w niniejszym przypadku, kiedy wynosi do 10 000 zł to opłata stanowi 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł. Opłatę tę uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek

ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.); art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2178)

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I
KONSUMENTÓW
Tomasz Chróstny